

§. 9. Sanè de fructibus terrarum ac possessionum ve-
strarum hæcenus acqvisitarum, quas propriis manibus
aut sumptibus colitis, sive de hortis vel de nutrimentis
animalium, nullus à vobis decimas exigere vel extor-
quere præsumat.

§. 10. Concedimus quoque etiam vobis, ne de iis, quæ
in ornamentis, vel pro eis, aut libris, fabrica, luminaribus,
anniversario, septimo, vigesimo, ac trigesimo, sive aliis
ad perpetuum cultum divinum, seu pro pitantibus, vel in-
dumentis & calceamentis vestris legantur pietatis intuitu,
dummodo id in fraudem non fiat, nulli teneamini jus-
titiam seu portionem canonicam exhibere.

§. 11. Concedimus etiam tibi fili Abbas Sancti Spiritus,
tuisque successoribus, qui pro tempore fuerint, ut à
Fratribus vestri Ordinis in ipso Monasterio Sancti Spiritus,
ac aliis Monasteriis, Prioratibus & Membris, ac locis
subiectis eidem Monasterio Sancti Spiritus constitutis,
absolutione ac dispensatione indigentibus, sive priusquam
intraverint Ordinem, sive post in calibus excesserint,
pro quibus excommunicationis vel interdicti, aut suspensionis
incurrunt sententias à canone promulgatas, & hujusmodi
sententiis innodati, aut in locis suppositis Ecclesiastico
interdicto divina officia celebrantes, vel suscipientes ordines,
sic ligati notam irregularitatis incurrun-
t, de consilio Fratrum vestrorum, qui literati sint, &
Deum timètes, absolutionis juxta formam Ecclesiæ, pro-
ut secundum Deum expedire videritis, valeatis benefi-
cium impertiri, nisi adeo gravis & enormis foret excessus,
quod essent propter hoc ad eandem Sedem meritò
destinandi, proviso ut læsis satisfaciatur competenter.

§. 12. Inhibemus etiam, ne aliquis Episcopus, vel quæ-
vis alia persona spirituales vel aliam jurisdictionem habens,
vos ad Synodos vel Convencus forenses, aut ad convocationes
suas accedere, vel cum eis intra vel extra Civitates vel Terras
processionaliter exire, aut suis Constitutionibus subiacere,
seu Capitula, Scrutinia & Inquisitiones in locis vestris vel
alibi, de vobis vel vestrorum aliquo, aut fidelitatem juramento
firmatam, & manalem obedientiam à vobis aut Prioribus &
Superioribus vestris exigere, seu etiam prohibere ne ad Civitates
seu Villas & ad loca quælibet, ubi religiosè & honestè morari
possitis, audeatis accedere, ibique pro vestris usibus
Ædificia, Monasteria, Ecclesias seu Oratoria ex permissione
& indulto nostro construere libere valeatis, nec in accedentes
Fratres & Monachos vestros seu constructores hujusmodi, seu
receptores eorum, excommunicationis vel interdicti sententias
possint proferre.

§. 13. Prohibemus insuper, ne ulli Fratrum vestrorum post
factam in Monasterio vestro, vel in aliis locis vestris ejusdem
Ordinis Professionem, fas sit sine Abbatis sui licentia
Ordinem ipsum relinquere, & ad locum Religionis alterius,
vel ad Ordinem alium se transferre, discedentes verò aliter
nullus, cujuscumque Religionis vel status existat, audeat
retinere, quod si secus factum fuerit, tam discedens, quam
is, seu illi, qui seipsum talem receperint, si requisiti eum à se
non rejecerint infra mensem, ipso facto sententiam excommunicationis
incurrant.

§. 14. Decernimus ergo, ut nulli omnino hominum liceat
Monasteria, Prioratus, Membra & loca prædicta temerè
perturbare, aut eorum possessiones auferre, vel ablatas
retinere, minuere, seu quibuslibet vexationibus fatigare,
sed ea omnia integrè conserventur eorum, pro quorum
gubnatione ac sustentatione concessa sunt, usibus omnimodis
profutura, salva Sedis Apostolicæ auctoritate. Si quaigitur
in futurum Ecclesiastica secularive persona hanc nostræ
constitutionis paginam sciens contra eam temerè venire
tentaverit, secundo, tertiove communita, nisi reatum suum
congrua satisfactione correxerit, potestatis, honorisque sui
careat dignitate, teamque se divino judicio existere de
perpetrata iniquitate, cognoscat, & à sacratissimo Corpore
& sanguine Dei, & Domini nostri Redemptoris JESU
CHRISTI aliena fiat, atque in extremo examine districtè
subjaceat ultioni.

§. 15. Cunctis autem eisdem locis sua jura servantibus
sit pax Domini Nostri JESU CHRISTI, qua-
Bullar. Mag. Tom. I.

tenus & hic fructum bonæ actionis percipiant, & apud
districtum Judicem præmia æternæ pacis inveniant. Amen.

- Ego Benedictus Catholica Ecclesia Episcopus.
 - Ego Joannes Tusculan. Episcopus.
 - Ego Theodoricus Civitatis Populi Episcopus.
 - Ego Leonardus Alban. Episcopus.
 - Ego Petrus Sabin. Episcopus.
 - Ego Frater Joannes Portuen. Episcopus.
 - Ego Joannes tit. Sanctorum Marcellini & Petri Presbyter Cardinalis.
 - Ego Frater Robertus tit. Sanctæ Pudencianæ Presbyter Cardinalis.
 - Ego Frater Gentilis tituli Sancti Martini in montibus Presbyter Cardinalis.
 - Ego Neapoleo Sancti Adriani Diaconus Cardinalis.
 - Ego Londulfus Sancti Angeli Diaconus Cardinalis.
 - Ego Guillelmus Sancti Nicolai in Carcere Tulliano Diaconus Cardinalis.
 - Ego Franciscus S. Lucæ in Silice Diaconus Cardinalis.
 - Ego Franciscus Sanctæ Mariæ in Cosmedin Diaconus Cardinalis.
 - Ego Ricardus S. Eustachii Diaconus Cardinalis.
 - Ego Lucas S. Mariæ in Via Lata Diaconus Cardinalis.
- Dat. Latetani per manum Papiani Episcopi Parmen. S. R. E. Vicecancellarii, 2. Id. Martii, indicti 2. Incarnationis Dominicæ anno 1304. Pont. verò Domini Benedicti PP. XI. anno primo.

Papa subscri-
Cardinalium
subscriptorum

CLEMENS QUINTUS PONT. CXCVII.
ANNO DOMINI MCCCV.

Clemens V. Bertrandus antea dictus, Archiepiscopus Burdegalensis, Gallus, Provincia Aquitania, in oppido Agri Burdegalensis natus, Patre Bertrando, vel Beraldo, de Familia Gothia. Creatus Perusii Nonis Julii, anno 1305. Coronatus Lugduni pridie Idus Novembr. eodem anno. Sedit annos 4. menses 9. Creavit Cardinales 24. Obiit Avenione 12. Kalend. Maii 1314. Sepultus est in ædícula B. Mariæ de Vesta. Vacavit Sedes annos 2. menses 3. dies 18.

Indictio XV. Sacri Oecumenici Concilii Vicensis primi, ad Kal. Octobr. 1309.

Ejusmodi ferè literas hic idem Pont. direxit aliis Principibus, necnon Archiepiscopis, Episcopisque.

Prælati, quas prætermis, una cum aliis literis
prorogationis d. Concilii usque ad Kalend. Octobris
anni 1310. & deinde subsequentis anni 1311. In
quo quidem Concilio Ordo Militum Templariorum
ab istomet. Pont. damnatus fuit, ut hic infra in eius
const. 3.

Edm. An. D. 1307. CLEMENS PAPA EPISCOPVS,
Charissimo in Christo filio Philippo Regi Francorum Il-
lustri.

Exordium. **E**GNANS in Cælis triumphans Ecclesia, cujus
Pastor est Pater æternus, cui Sanctorum ministrant
agnona, & laudis gloriam Angelorum chori decantant,
in terris ad sui similitudinem & representationem con-
stituit Ecclesiam militantem, unigenito Filio Dei vivi
Domino Jesu CHRISTO ineffabili commercio copula-
tam, in qua idem Unigenitus Dæi Filius à Patre pro-
grediens, per illustrationem Paracliti procedentis pa-
riter ab utroque, statuit fidei fundamentum.

§. 1. Sanæ Romana Ecclesia, Mater alma fidelium, ca-
put est disponente Domino Ecclesiarum aliarum om-
nium & magistra: à qua veluti à primitivo fonte ad sin-
gulas alias ejusdem fidei rivuli derivantur, ad cujus regi-
men voluit Christi clemètia Romanum Pontificem vice
sui deputare ministrum, ut instructionem & doctrinam
ipsius eloquio veritatis Evangelicæ traditam, cuncti re-
nati fonte baptismatis teneant, & confervent, ut qui sub
hac doctrina cursum vitæ rectè peregerint, salvi fiant;
qui verò ab ea devierint, condemnentur.

§. 2. Ipsa nempe Romana mater Ecclesia juxta exigè-
tiam possibilitatis ipsius ad cunctas orbis Provincias, in
quibus divini nominis cultus viget, fideique Catholicæ
observantia rutilat, intuitum sedulæ considerationis, ex-
tendens, ac subjiciens ab olim suæ considerationis exami-
ni dignæ calamitatis angustias, illius specialis hæredi-
tatis Dominicæ, videlicet Terræ Sanctæ ab infidelibus
miserabiliter concuscatæ, in qua idem Patris æterni Fi-
lius noster cunctis indumento contactus, salutem humani
generis pietate ineffabili extitit operatus, quamquam sua
ipse voluit corporali insigniare præsentia, & proprii as-
perione sanguinis cõsecrare, multa sollicitudine studuit
eidem Terræ settoactis temporibus, quibus potuit re-
medis, ut eriperet ab ipsis impiis, subvenire.

§. 3. Et quia inter ceteros, quos possessio Christianæ
Religionis includit, Milites & fratres domus Militiæ
Templi Hierosolymitani, sicut est, totius notorium,
tamque specialis ejusdè fidei pugiles, & Terræ
pæcipui defensores, ipsius Terræ negotia præcipua
liter gerere videbantur, ipsos, & eorum Ordinem præfa-
tum Ecclesiæ specialis favoris plenitudine, prosequens,
eos ad veras Christi hostes Crucis armavit signaculo,
multis exaltavit honoribus, ditavit facultatibus, ac di-
versis libertatibus, & privilegiis communiavit.

§. 4. Si nimirum cum crederentur in Domini servitio
sub regulari habitu fideliter militare, sibi quasi cuncto-
rum manus fidelium, cum multiplici erogatione bono-
rum sentiebant multifariè, multique modis propterea
adjutrices, sed (proh dolor) nova, & calamitosa vox de
malignitatis fratrum ipsorum enormitate progrediens,
nostrum replevit, imò verius perturbavit auditum. Hæc
enim vox unita lamentationis & gemitus, audientibus
horrorem ingerit, commovet animos, mentes turbat, &
cunctis fidei Christianæ cultoribus, novæ, & ineffabilis
amaritudinis calicem subministrat, & dum facti seriem
ejus necessitate presente depromimus, noster attenuatur
præ angustia spiritus, & valetudinis fatigata contractibus
membra singula præ nimio dolore tabescent.

§. 5. Dudum siquidem circa nostræ promotionis ad
apicem Summi Pontificatus initium, etiam antequam Lu-
gdunū, ubi recepimus nostræ Coronationis insignia, ven-
niramus, & pòit tam ibi quam alibi secreta quorundam
nobis insinuatō intinavit, quod Magister, Præceptores
& alii Fratres dictæ militiæ Templi, & etiam ipse Ordo,
qui ad defensionem patrimonii ipsius Domini nostri Jesu

CHRISTI fuerant in transmarinis partibus deputati, cõ-
tra ipsum Dominum in scelus apostasiæ nefandum, dete-
stabile idololatriæ vitium, execrabile facinus Sodomor-
um, & hæreses varias erant lapsi. Sed quia non erat ve-
rissimè, nec credibile videbatur, quod viri tam religiosi,
qui præcipuè pro Christi nomine suum sæpè sanguinem
effunderent, ac personas suas mortis periculis frequenter
exponere credebantur, quique multa & magna tam in di-
vinis officiis, quam in jejuniis, & aliis observatiis devo-
tionis signa frequentius prætendebant, suæ sic essent sa-
lutis inimiciorum, quod talia perpetrarent, hujusmodi in-
sinuationi, ac delationi ipsorum, ejusdem Domini nostri
exemplis in Canonica scripturæ doctrinis edocti, aurem
nolumus inclinare: deinde verò tu, cui eadem fuerant
facinora nunciata, non typo avaritiæ, cum de bonis Tẽ-
plariorum nihil tibi vindicare vel appropriare intendas,
imò ea nobis, & Ecclesiæ per deputandos super hoc à
nobis administranda, gubernanda, conservanda, & cu-
stodienda liberaliter, & devotè in Regno tuo dimisisti,
manum tuam exigde totaliter amovendo, sed fidei Or-
thoxæ fervore tuorum, progenitorum vestigia clara se-
quens accensus, de præmissis, quantum licitè potuisti, re-
informans, ad instruendum, & informandum nos super
iis multas, & magnas nobis informationes per tuos Nun-
tios, & literas destinasti.

§. 6. Infamia verò contra Templarios ipsos increbre-
scente validius, super sceleribus antè dictis, & quia etiã
quidam miles ejusdem Ordinis magnæ nobilitatis, & qui
non levis opinionis in dicto Ordine habebatur, coram
nobis secretè juratus deposuit, quod in receptione fra-
trum præfati Ordinis hæc consuetudo, vel verius corru-
pela servatur, quod ad recipientis, vel ab eo deputati
suggestionem, qui recipitur, CHRISTUM JESUM negat, &
super Crucem sibi ostensam spuit in vituperium Crucifi-
xi, & quædam alia faciunt recipiens, & receptus, quæ nõ
sunt licita, nec humanæ conveniunt honestati, prout ipse
tunc confessus extitit coram nobis, urgente nos ad id of-
ficii nostri debito, vitare nequivimus, quin tot, & tantis
clamoribus accommodarem audire. Sed cum detinũ
fama publica deferente, ac clamosa insinuatione tui, nec-
non & Ducum, Comitum, & Baronum, ac aliorum nobi-
lium, Cleri quoque, ac populi dicti Regni tui ad nostram
propter hoc tam per se, quam per Procuratores, & Syn-
dicos præsentiam venientium (quod dolenter referimus)
ad nostram audientiam pervenisset, quod Magister, Præ-
ceptores, & alii fratres dicti Ordinis, & ipse Ordo præ-
fatis & pluribus aliis erant criminibus irretiti; & præ-
missa per multas confessiones, attestaciones & depositio-
nes præfati Magistri, & plurium Præceptorũ, & fratrum Or-
dinis prælibati coram multis Prælatiis & hæreticæ pravi-
tatis Inquisitore in Regno Franciæ factas, habitas, & re-
ceptas, & in publicam scripturam redactas, nobisque, &
fratribus nostris ostensas, probari quodammodo videren-
tur, ac nihilominus fama, & clamores prædicti in tantum
invaluissent, & etiã ascendissent, tam contra ipsum Ordinem,
quam contra personas singulares ejusdem, quod sine
gravi scandalo præteriri non poterat, nec absque eminẽ-
ti periculo tolerari: Nos illius, cujus vices licet immeriti
in terris gerimus, vestigiis inhærentes, ad inquirendum
de prædictis ratione prævia duximus procedendum, mul-
tosque de Præceptoribus, Presbyteris, militibus, & aliis
fratribus dicti Ordinis reputationis non modicæ in no-
stra præsentia cõstitutos, præstito ab eis juramento, quod
super præmissis meram & plenam nobis dicerent verita-
tem, super prædictis interrogavimus, & examinavimus
usque ad numerum septuaginta duorum, multis ex fra-
tribus nostris nobis assistentibus diligenter, eorumque
confessiones per publicas manus in authenticam scri-
pturam redactas, illas in nostra, & dictorum fratrum no-
strorum præsentia, ac deinde interposito aliquorum die-
rum spatio, in Consistorio legi fecimus coram ipsis, & il-
las in suo vulgari cuilibet eorum exponi. Qui perseve-
rantes in illis, eas expressè, & sponte, prout recitatz fue-
rant, approbarunt.

§. 7. Postquam cum Magistro, & præcipuis Præcepto-
ribus præfati Ordinis, intendentes super præmissis in-
quirere per nos ipsos ipsum Magistrum, & Franciæ, Terræ
Ultra

Romana Ec-
clesia aliarum
omnium ca-
pit & magistra
est & deinde
subsequentis
anni 1311. In
quo quidem
Concilio Ordo
Militum Tem-
plariorum
ab istomet. Pont.
damnatus fuit.

Quia Terra
Sanctæ ab in-
fidelibus oc-
cupata hæc
est, & deinde
calamitosa vox
de malignitatis
fratrum ipso-
rum enormitate
progrediens,
nostrum replevit
auditum.

Et signanter
Milites Tẽ-
plarios ad
hunc effe-
ctum impulis-
simè, & cu-
m præfatis
adver-
satis.

At illi ini-
que se esse
vult.

Et namque
fuerunt no-
stra & cla-
moribus
fratrum
nostrorum
in
nostra
præsentia
cõstitutos,
præstito ab
eis juramento,
quod super
præmissis
meram &
plenam nobis
dicerent verita-
tem, super
prædictis
interrogavimus,
& examinavimus
usque ad
numerum
septuaginta
duorum, multis
ex fratribus
nostris nobis
assistentibus
diligenter,
eorumque
confessiones
per publicas
manus in
authenticam
scripturam
redactas,
illam in
nostra, &
dictorum
fratrum
nostrorum
præsentia,
ac deinde
interposito
aliquorum
dierum
spatio, in
Consistorio
legi fecimus
coram ipsis,
& illas
in suo
vulgari
cuilibet
eorum
exponi.

In via
queriam
torum
visum
letam
dem.

Hic
visum
illos
in
Ultra

Ultramarinae, Normandiae, Aquitaniae, ac Picavie Praeceptores majores nobis tunc Picavis existentibus mandavimus presentari. Sed quoniam quidam ex eis sic insimulabantur tunc temporis, quod equitare non poterant, nec ad nostram praesentiam quoquo modo adire, nos cum eis scire volentes de praemissis omnibus veritatem, & an vera essent, quae continebantur in eorum confessionibus & depositionibus, quas coram Inquisitore pravitatis haereticae in Regno tuo praefato, praesentibus quibusdam notariis publicis, & multis aliis bonis viris dicebantur, nos, & fratribus nostris per ipsum Inquisitorem sub manibus publicis exhibitis, & ostensis dilectis filiis nostris Berengario tit. SS. Nerei, & Achillei, & Stephano tit. S. Cyriaci in Thermis, Presbyteris, ac Landulpho S. Angeli Diacono Cardinalibus, de quorum prudentia, experientia, & fidelitate indubitata fiduciam obtinemus, commisimus & mandavimus, ut ipsi cum praefatis Magistro, & Praeceptoribus inquirerent, tam contra ipsos, & alias singulares personas dicti Ordinis generaliter, quam contra ipsum Ordinem super praemissis cum diligentia veritatem, & quicquid super his invenirent, nobis referre, ac eorum confessiones, & depositiones per manum publicam in scriptis redactas nostro Apostolatu deferre, ac praesentare curarent, eidem Magistro, & Praeceptoribus absolutionis beneficium a sententia excommunicationis, quam pro praemissis, si vera essent, incurrerant, si absolutionem humiliter ac devotè peterent, ut deberent, juxta formam Ecclesiae impensuri.

§. 8. Qui Cardinales ad ipsos Magistrum, & Praeceptores personaliter accedentes, eis sui adventus causam exposuerunt, & quoniam tam personae, quam res ipsorum, & aliorum Templariorum in dicto Regno tuo consentitum in manibus nostris erant, quod liberè absque metu cujusquam plenè ac purè super praemissis omnibus ipsis Cardinalibus dicerent veritatem, eis auctoritate Apostolica injunxerunt. Qui Magister, & Praeceptores Franciae, Terrae Ultramarinae, Normandiae, Aquitaniae, ac Picaviae, coram ipsis tribus Cardinalibus, praesentibus quatuor Tabellionibus publicis, & multis aliis bonis viris ad sancta Dei Evangelia ab eis corporaliter tacta, praestito juramento, quod super praemissis omnibus metam, & plenam dicerent veritatem, coram ipsis singulariter liberè, ac sponte, absque coactione qualibet, & timore, deposuerunt & confessi fuerunt, inter caetera, Christi abnegationem, & spuitionem super Crucem, cum in Ordine Templi recepti fuerunt, & quidam ex eis se ab eadem forma, scilicet cum abnegatione Christi, & spuitione super Crucem, fratres multos recepisse. Sunt etiam quidam ex eis quaedam alia horribilia, & inhonesta confessi, quae ut eorum ad praesens parcamus verecundiae, subtragemus. Dixerunt praeterea, & confessi fuerunt esse vera, quae in eorum confessionibus, & depositionibus continentur, quas dudum fecerant coram Inquisitore haereticae pravitatis. Quae confessiones & depositiones dictorum Magistri, & Praeceptorum in scripturam publicam per quatuor publicos Tabelliones redactae, in ipsorum Magistri, & Praeceptorum, & quorundam aliorum bonorum virorum praesentia, ac deinde interposito aliquorum dierum spatio, coram ipsis eisdem lectae fuerunt de mandato, & in praesentia Cardinalium praedictorum, & in suo vulgari expositione cuilibet eorumdem. Qui perseverantes in illis, eas expressè, ac sponte, prout recitatae fuerant, approbarunt, & post confessiones, & depositiones hujusmodi ab ipsis Cardinalibus ab excommunicatione, quam pro praemissis incurrerant, absolutionem flexis genibus, manibusque complicatis humiliter, & devotè, ac cum lachrymarum effusione non modica petierunt.

§. 9. Ipsi verò Cardinales, quia Ecclesia non elaudit gremium redeunti, ab eisdem Magistro & Praeceptoribus haeresi abjurata expressè, ipsi secundum formam Ecclesiae auctoritate nostra, absolutionis beneficium impenderunt.

§. 10. Ac deinde ad nostram praesentiam redeuntes confessiones & depositiones praebitorum Magistri, & Praeceptorum in scripturam publicam per manus publi-

cas, ut est dictum, redactas nobis praesentaverunt, & quae cum dictis Magistro, & Praeceptoribus fecerant, redulerunt, ex quibus confessionibus, & depositionibus, ac relatione invenimus, saepe praefatos Magistrum, & fratres in praemissis & circa praemissa, licet quosdam ex eis in pluribus, & alios in paucioribus, graviter deliquisse.

§. 11. Attendentes autem, quod scelera tam horrenda transire incorrecta absque Dei Omnipotentis, & omnium Catholicorum injuria non poterant, nec debebant, decevimus de fratrum nostrorum consilio per ordinarios locorum, ac per alios fideles, & sapientes viros ad hoc deputandos a nobis, contra singulares personas ipsius Ordinis, necnon contra dictum Ordinem per certas directas personas, quas ad hoc duximus deputandas, super praemissis criminibus, & excessibus inquirendum.

§. 12. Iis nempe, quae magis flere cogimus, quam narrare, cor nostrum passione nimia cruciatur, & cum tanta proinde nobis imminet gemendi materia, fletum non possumus declinare. Quinam Catholicus haec audiens, nimis non doleat, & prorumpat in luctum? quis fidelis hujusmodi sinistram eventum intelligens, amara non emittat suspiria, verbaque lamentationis & inconstitundinis non eructet, cum tota Christianitas hujusmodi doloris sit particeps, & hic casus fideles percutiat universos. Ex his etiam, dum ministerio debite considerationis nostrae mentis praesentatur obtutibus, ignis in nostris meditationibus exardescit, & ad tanta discrimina relevanda suspirat affectus, zelus accenditur, & spiritus anxiatur.

§. 13. Ad quod cum nos sufficere commodè non posse sciamus, levamus oculos nostros ad montem, montem quidem Dei, montem uberem, montem pinguem, unde opportunum nobis provenire auxilium & humiliter petimus, & devotè speramus: & quia salubre in his adhiberi remedium, interest generaliter omnium: Nos cum eisdem fratribus nostris, aliisque viris prudentibus, exacto ac frequenti tractatu praehabito, prout tantae necessitatis instans exigebat, de ipsorum fratrum consilio Universale Concilium sicut imitatione digna Sanctorum Patrum consuetudo laudabilis longevae observationis exemplo nos instruit, à proximis Kalendis Octobris ad duos annos imminente sequentes decevimus congregandum, ut in eo tam circa dictum Ordinem, & personas singulares, & bona ejusdem, & alia, quae statum tangunt fidei Catholicae, quae circa recuperationem, & subsidium Terrae Sanctae, ac reparationem, ordinationem, & stabilitatem Ecclesiarum & Ecclesiasticarum personarum, & libertatum, eorum illa, Deo auspice, communi consilio inveniatur provisio, & ejusdem approbatione Concilii roboretur, per cujus salutiferam executionem virtus altissimi eliminatis erroribus, roborata fide, ad tramitem veritatis reductis errantibus, redintegrata ejusdem fidei unitate, extirpatis vitijs, virtutibusque plantatis, correctis excessibus, moribus reformatis, repressis oppressio-nibus, libertate solida stabilitate munita, recuperatis deperditis, & ejusdem Terrae statu prospero reparato, occupata restituat, vastata restauret, & conservet, nobisque viam aperiat idem ipse qui novit, & facultatem tribuat ipse qui potest, ut sic in praemissis juxta intentum animi nostri desiderium sibi ministrare possimus salubriter, quod idem verus ejusdem universalis sponsus Ecclesiae ipsam dilectam suam purgatam maculis, munitam virtute, ac monilibus ornatam, unam semper habeat, & formosam ad sui nominis laudem, & gloriam, ad animarum profectum, robor fidei, pacem & exaltationem populi Christiani. Quia verò prosecutio tanti propositi tempore indiget, ut deducum maturius, facilius auctore Domino effectum debitum fortiatur, praedictum tempus ad id duximus deputandum.

§. 14. Unde Venerabilibus fratribus nostris Archiepiscopis, Episcopis, ac dilectis filiis Electis, Abbatibus, Prioribus, Decanis, Praepositis, Archidiaconis, Archiepresbyteris, & aliis Ecclesiarum Praelatis, exemptis, & non exemptis, eorumque Capitulis, & Conventibus per alias nostras literas praecipiendo mandamus, ut iidem Archiepiscopi, necnon & caeteri Episcopi per ipsorum Archiepiscoporum Provincias constituti, in eisdem literis nominati, reliquis ipsorum Episcoporum in dictis

Quae haec habita relatione, ultimus per Ordinarios & alios inquiri praecipit.

Et de huiusmodi calumniae plurimum dolet.

Pro cuius ac Terra Sancta recuperationis remedio, etc. indicit universale Concilium ad Kalend. Octobr. anno 1307.

Praetereaque ad illud venire praecipit.

Provinciis remanentibus ad ea que Pontificale Officium exigunt, tam in suis, quam illarum dictarum Provinciarum, qui ad huiusmodi Concilium universale accesserint, Civitatibus, & Diocesisbus extendenda, omnine negligentia relegata, cum omni, prout talis & tanti negotii qualitas exigit, dispositis & paratis, sic medio tempore se accingant ad iter, quod in huiusmodi decreto termino, quem eis, & aliis preemtorie assignamus in Viennensi Civitate, iidem Archiepiscopi & Episcopi taliter nominati personaliter, alii vero remanentes Episcopi, Electi, Abbates, Priores, Decani, Præpositi, Archidiaconi, Presbyteri, & Prælati, Capitula, & Conventus per eosdem Archiepiscopos, & Episcopos ad prædictum Concilium accessuros, quibus ad omnia, & in eodem Concilio statuentur, fiant, & ordinabuntur, & fuerint opportuna, concedant plenariam potestatem, de qua sufficienter constat per publica documenta, nostro se conspectui repræsentent. Quod si forsan ipsis Archiepiscopis, & Episcopis accessuris huiusmodi noluerint concedere potestatem, eo casu venire, vel alios procuratores idoneos cum potestate simili ad idem teneantur Concilium destinare.

Contrariis quibuscumque derogat.

§. 15. Non obstantibus quibuslibet privilegiis, seu Indulgentiis quibuscumque personis, ordini, dignitati, seu Collegio, sub quacumque verborum forma, vel expressione à prædicta Sede concessis, per quæ possit effectus huiusmodi mandati nostri quomodolibet impediri, aut eidem in aliquo derogari. Mandavimus insuper, ut iidem Archiepiscopi, & Prælati per se vel alios viros prudentes, Deum timentes, & habentes præ oculis omnia, que correctionis, & reformationis linam exposcunt, inquirentes subtiliter, & conscribentes fideliter, eadem ad ipsius Concilii notitiam deferant. Et nos nihilominus variis modis, & viis solers studium, & efficacem operam dare proponimus, ut omnia talia in examen huiusmodi deducta Concilii, correctionem & directionem recipiant opportunam.

Excusationum velamentum non accedendi ad Concilium rejicienda esse affirmat.

§. 16. Hoc etiam in eisdem nostris literis adjecto, ut nullus inobediens notam, & canonicæ ultionis acrimoniam vitare desiderans, fallacium excusationum velamento se muniat, vel ex impedimenti itinere, que Domino prava in directa, & in vias planas aspera sua omnipotentia convertente cessabunt, frivola allegationis munimenta confingat, ut à tam sancti prosecutione operis se subducatur: sed occurrant singuli voluntarii ad id, quod & divinæ congruit voluntati, & salutem animarum, ac utilitatem respicit singulorum.

Regem Francie & alios Principes ad personam suam interessendum hortatur.

§. 17. Cæterum, quia multipliciter expedit, ut tam celebre Concilium tuum, & aliorum Catholicorum Principum decoretur præsentia, ut salubri consilio, & auxilio fulciatur, serenitatem regiam rogamus, & hortamur attentius, in remissionem tibi peccaminum suadentes, quod præscriptis loco, & termino in eodem Concilio, capta interim ad hoc opportunitate; studeas personaliter interesse, meditatione provida prudenter attendens, quod in hoc non solum labor, quem ad tam sancti, & utilis negotii promotionem assumes, tibi cedat ad meritum, verum etiam aliorum, qui ad veniendum ad idem Concilium efficacibus tuo inducentur exemplo, & nihilominus vota tua nobis poteris familiariter aperire, que in omni benevolentia libenter ad exauditionis gratiam, quantum cum Deo, ac Ecclesie honore poterimus, admitteremus.

Dat. P. A. 3. die 12. Aug.

Dat. Piæavis, 2. Idus Aug. Pont. nostri anno tertio.

Erectio Studii generalis in Civitate Perusina, Provincie Hetruriz.

Acta A.D. 1307.

CLEMENS EPISCOPVS, Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Super specula militantis Ecclesie dispositione Dominica constituti, fidelium ejusdem Ecclesie profectus, honores & commoda, quantum nobis ex alto permittitur, ferventer appetimus, illaque efficacibus studiis, & promptis operibus libenti animo promovemus, ad hæc omnem quam possumus opem & operam exhibentes.

§. 1. Quare dum Fidei puritatem, & devotionem eximiam, quam Civitas Perusina, spectabilis dicte Ecclesie filia, ab olim ad ipsam Ecclesiam habuisse dignoscitur, illaque ad nos & dictam Ecclesiam continuè fideliter de bono in melius studuisse probatur, intra præcordia nostra revolvimus, dignum duximus, & æquitati consonum arbitramur, ut Civitatem eandem, quam divina gratia multarum prærogativa bonitatum, & fecunditate virtutum gratiosè dotavit, scientium etiam muneribus ampliemus.

§. 2. Et ut faventè Deo, ex Civitate ipsa producantur viri docti, qui in Orbe terrarum velut splendor fulgeant firmamenti, & tanquam stellæ in perpetuas æternitates mansuri, ad justitiam valeant plurimos erudire, Apostolica auctoritate statuimus, ut in Civitate prædicta sit generale studium, illudque ibidem perpetuis futuris temporibus vigeat in qualibet facultate.

§. 3. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostri statuti infringere, vel ei ausu temerario contraire: si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Dat. Zanctoni, 6. Idus Septembr. Pontific. nostri anno tertio.

Damnatio Militum Templariorum, cum bonorum totius Ordinis applicatione Ordini Militum Hierosolymitanorum.

Hanc promulgavit sententiam iste Pontifex (ut hic patet) in Concilio Viennensi, quod hæc & aliis de causis fuerat indictum, ut supra in const. 1.

CLEMENS PAPA QUINTVS, Ad perpetuam rei memoriam.

AD providam Christi Vicarii præsentis in specula Apostolicæ dignitatis circumspectionem pertinet, vices pensare temporum emergentium, negotiorum causas discutere, ac personarum attendere qualitates: ut ad singula debitum dirigens necessariz considerationis intuitum, & opportunè manum operationis apponens, de agro Domini sic prævaricantium spinas tollat, ut evellendo plus plantet quam destruat, & in loca vacua eradicationem nocentium tribulorum, devota Deo plantamina transferendo, potiorè præbeat de provisa & utili eorum locorum unione & translatione lætitiâ, quam vera Justitia, que compassionem habet, doloris intulerit detrimentum personarum, & locorum huiusmodi per ruinam, sic enim sufferendo quod officit, & subrogando quod proficit, virtutum profectus amplificat, & sublata de medio meliori subrogatione restaurat.

§. 1. Dudum siquidem Ordinem Domus militiæ Templi Hierosolymitani, propter Magistrum, & Fratres, et ceterasque personas dicti Ordinis in quibuslibet Mundi partibus consistentes, variis, & diversis, non tam nefandis, quam infandis (proh dolor) errorum & scelerum obsecrationibus, pravitatibus, maculis, & labe resperfos, que propter tristem, & spurcâ eorum memoriâ præsentibus subicemus, ejusque Ordinis statum, habitum, atque nomen, non sine cordis amaritudine, & dolore, særo approbante Concilio, non per modum definitivæ sententiæ, cum eam super hoc secundum Inquisitiones, & processus super his habitos, non possemus ferre de Jure, sed per viam provisionis seu ordinationis Apostolicæ irrefragabili, & perpetuè valitura sustulimus sanctione, ipsum prohibitioni perpetuè supponentes, districtius inhibendo, ne quis dictum Ordin. de cætero intrare, vel ejus habitum suscipere, vel portare, aut præ Templario gerere se præsumeret, quod si quis cõtrafecerit, excommunicationis incurreret sententiam ipso facto. Universa etiam bona Ordinis prælati Apostolicæ Sedis ordinationi, & dispositioni, auctoritate Apostolica duximus reservanda. Inhibentes districtius, ne quis cujuscumque conditionis, vel status existeret, se de personis vel bonis huiusmodi aliquate

Perusina

Sancti

Sancti

Dat. P. A.

Edicta

procedit

Damnatio

planam

refragabili

aliquate

aliquatenus intrmitteret, vel circa ea in præjudicium ordinis, seu dispositionis Apostolicæ, per sedem eandem, ut præmittitur, faciendæ; aliquid faceret, innovaret, vel etiam attentaret, decernentes ex tunc irritum, & inane si factis à quoquam scienter, vel ignoranter contingerit attentari. Ac postmodum ne dicta bona, quæ dudum ad subsidium Terræ Sanctæ, & impugnationem inimicorum fidei Christianæ à Christi cultoribus data, legata, concessa, & acquisita fuerunt, debita gubernatione carentia, tanquam vacantia deperirent, vel converterentur in usus alios, quàm in illos, ad quos fuerant pia devotione fidelium deputata, vel propter tarditatem ordinationis, & dispositionis hujusmodi eorum destructio, vel dilapidatio sequeretur, cum fratribus nostris S.R.E. Cardinalibus, necnon Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, Prælatibus, ac etiam cum nonnullis excellentibus, & Illustribus personis, cum reliquorum quoque absentium Prælatorum, & etiam Capitulorum, & Conventuum, Ecclesiarum & Monasteriorum Procuratoribus in dicto Concilio constitutis, habuimus ardua, morosa, & diversa concilia, & tractatus: ut per hujusmodi consiliorum, & tractatum deliberationem præhabitam diligentem, dictorum bonorum ordinatio, & dispositio, ad honorem Dei, augmentum fidei, exaltationem Ecclesiæ, dictæ Terræ subsidium, salutem quoque fidelium, & quietem, salubris, & utilis perveniret. Post quæ utique longa, præmeditata, provisiva, & matura consilia, suadentibus plurimis iustis causis, nostris, & dictorum fratrum, necnon Patriarcharum, Archiepiscoporum, Episcoporum, & aliorum Prælatorum, ac excellentium, & illustrium personarum prædictorum in dicto Concilio tunc præsentium deliberationes, & consilia in hoc finaliter relederunt, ut prædicta bona Ordini Hospitalis S. Joannis Hierosolymitani, & ipsi Hospitali, ac dilectis filiis Magistro, & fratribus Hospitalis ejusdem, nomine Hospitalis, & Ordinis eorundem, qui tanquam athletæ Domini pro defensione fidei, se periculis mortis jugiter exponentes, onerosa nimis, & periculosa dispendia continue perferunt in partibus transmarinis, in perpetuum unirentur.

§. 2. Nos igitur inter cætera mundi loca, in quibus vigere dignoscitur observantia regularis, dictum Ordinem Hospitalis, & ipsum Hospitale sinceræ charitatis plenitudine prosequentes, ac attendentes quod sicut evidentiæ facti in eo divinis obsequiis ferventer instituitur, pietatis & misericordiæ opera vigilantibus studiis exercentur, fratres Hospitalis ipsius, mundanis spretis illecebri, devotum impendentes Altissimo famulatum, ac pro recuperatione Terræ prædictæ, tanquam intrepidi pugiles, ferventibus studiis, & desiderii intendentes, quælibet ducunt humana pericula in contemptum. Considerantes quoque, quod ex hoc tanto eorundem Magistri, & fratrum dictorum Ordinis, & Hospitalis crescit strenuitas, animorum fervor augebitur, & ipsorum roborabitur fortitudo, ad propullandas nostri Redemptoris injurias, & hostes ejusdem fidei conterendos, quanto ipsorum potentia in opulentioribus facultatibus augmentata, onera, quæ prosecutionis tanti negotii necessitas exigit, levius, & facilius poterunt supportare. Et propterea non indignè vigiles redditi, studiisque sollicitis excitati, ut ad sui status augmentum, operam, & operam impendamus, eodem sacro approbante Concilio, ipsam domum militiæ Templi, cæterasque domos, Ecclesias, Capellas, Oratoria, Civitates, Castra, Villas, Terras, Grangias, & loca, possessiones, jurisdictiones, redditus, atque jura, omniaque alia bona immobilia & mobilia, vel sese moventia, cum omnibus membris, juribus, & pertinentiis suis, ultra, & citra mare, ac in universis, & quibuslibet Mundi partibus consistentia, quæ ipse Ordo, & dicti Magister, & fratres ipsius Ordinis militiæ Templi, tempore quo ipse Magister, & nonnulli ex eisdem fratribus militiæ Templi in Regno Franciæ communiter capti fuerunt, videlicet anno Domini millesimo trecentesimo octavo, mense Octobris, per se vel quoscumque alios, habebant, tenebant, & possidebant, vel ad eosdem domum, & Ordinem militiæ Templi, & dictos Magistrum, & fratres ipsius Ordinis militiæ Templi quomodolibet pertinebant, necnon nomina, actiones,

& jura, quæ dicto tempore captionis ipsorum eisdem domui, Ordini, vel personis ipsius Ordinis militiæ Templi, quocumque modo competebant, vel competere poterant, contra quoscumque, cujuscumque dignitatis, status, vel conditionis existerent, cum omnibus privilegiis, indulgentiis, immunitatibus, & libertatibus, quibus præfati Magister & fratres dictorum Domus, & Ordinis militiæ Templi, & ipsa Domus, & ordo per Sedem Apostolicam, vel per Catholicos Imperatores, Reges, & Principes, & fideles alios, vel quocumque alio modo erant legitime communiti, eidem Ordini Hospitalis S. Joannis Hierosolymitani, & ipsi Hospitali donamus, concedimus, unimus, incorporamus, applicamus, & annectimus in perpetuum, de Apostolicæ plenitudine potestatis.

§. 3. Exceptis bonis quondam dicti Ordinis ipsius militiæ Templi, consistentibus in Regnis, & Terris charissimorum in Christo filiorum nostrorum Castellæ, Aragoniæ, Portugalliæ, & Majoricarum Regum Illustrium, extra Regnum Franciæ, quæ à donatione, concessione, unione, applicatione, incorporatione, & annexione prædictis specialiter excipie, da duximus, & etiam excludenda, ea nihilominus dispositioni, & ordinationi Sedis Apostolicæ reservantes, inhibitionem dudum per alios processus nostros factam, ne quis videlicet cujuscumque conditionis, vel status existeret, se de personis, & bonis hujusmodi aliquatenus intrmitteret, vel circa ea in præjudicium ordinationis, seu dispositionis Sedis ejusdem faciendæ de illis, necnon decreti nostri interpositionem, quoad personas, & bona in dictis Regnis, & Terris eorundem Regum proximè expressorū consistentia, omnino manere volentes in pleno robore firmitatis, quousque de personis, & rebus prædictis in eisdem Regnis, & Terris consistentibus per dispositionem Sedis ejusdem fuerit aliter ordinatum.

§. 4. Occupatores quoque dictorum bonorum, aut illicitos detentores, cujuscumque status, conditionis, excellentiæ, vel dignitatis extiterint, etiam si Pontificali, Imperiali, vel Regali præfulgeant dignitate, nisi infra unius mensis spatium, postquam super hoc per dictos Magistrum & fratres ipsius Hospitalis, vel ipsorum quemlibet, aut Procuratorem, seu Procuratores eorum fuerint requisiti, dicta bona dimiserint, illaque plenè, ac liberè restituerint Ordini ipsius Hospitalis, & eidem Hospitali, aut Magistro, seu Prioribus, vel Præceptoribus, aut fratribus Hospitalis ejusdem, in quibuscumque partibus & Provinciis constitutis, eorumque singulis, vel procuratori, seu procuratoribus eorundem ejusdem Ordinis, ipsius Hospitalis nomine, etiam si dicti Priores, Præceptores, & fratres ipsius Hospitalis, & Procuratores ipsorum, & eorum quilibet à dicto Magistro ipsius Hospitalis mandatum super hoc specialiter non haberent, dummodo Procuratores prædicti à dictis Prioribus, & Præceptoribus, vel eorum singulis, in Provinciis, & partibus in quibus hujusmodi Priores, & Præceptores extiterint deputati, mandatum super hoc habuerint, vel ostenderint speciale. Qui omnes, & singuli, videlicet Priores, & Præceptores, & fratres dicto Magistro, procuratores verò Prædicti eisdem Prioribus & Præceptoribus, eorumque singulis, à quibus super his fuerint deputati, plenum super omnibus gestis, actis, receptis, & procuratis per eos quomodolibet in hac parte, cõputum & rationem ponere, & reddere teneantur, necnon omnes, qui scienter occupatoribus & detentoribus prælibatis in occupatione, vel detentione hujusmodi dederint consiliu, auxiliu vel favore, publicè vel occultè, excommunicationis, Capitula verò, Collegia, seu Cõventus Ecclesiarum, & Monasteriorum, necnon Universi, Civitatum, Castrorum, Villarum & aliorum locorū, & ipsas Civitates, Castra, Villas, & loca quæ in his culpabilia extiterint, ac etiam Civitates, Castra, & loca in quibus detentores, & occupatores hujusmodi dominium obtinuerint temporale, si hujusmodi Domini temporales in dimittendo bona prædicta, & restituendo illa Magistro, & fratribus Ordinis, & Hospitalis ejusdem, nomine Hospitalis ipsius obstaculum adhibebunt, & infra dictum mensem ab hujusmodi præmissis non destiterint, postquàm super hoc, ut præmittitur, fuerint requisiti, ipso facto interdicti sententiis decernimus subiacere, & quibus

Excipimus bono hic annuata. qua Sedis Apost. dispositio referuntur.

Occupatores dictorum bonorum prædicta insignantur.

quibus absolvi non possint, donec super his plenam, & debitam satisfactionem curaverint exhibere. Et nihilominus occupatores, & detentores hujusmodi, vel praestantes eisdem, ut praemittitur auxilium, consilium, vel favorem, sive singulares personae, sive Capitula, Collegia, seu Conventus Ecclesiarum, & Monasteriorum, ac Universitates Civitatum, Castrorum, Toratarum, vel aliorum locorum extiterint, praeter poenas praescriptas, omnibus quae a Romana, vel aliis Ecclesiis quibuscunque tenent in feudum, ipso facto decernimus fore privatos, sive privata. Ita quod ad Ecclesias, ad quas spectant illa liberè sine contradictione aliqua revertantur, earumque Ecclesiarum Praelati, sive Rectores de ipsis pro sua voluntate disponant, sicut utilitati Ecclesiarum ipsarum viderint expedire.

Sanctio penalis.

§. 5. Nulli ergo, &c. nostrorum donationis, concessionis, unionis, incorporationis, applicationis, annexionis, reservationis, inhibitionis, voluntatis, & constitutionis infringere, &c. Si quis, &c.

Dat. P. A. 7. die 10. Maii.

Dat. Vienna, 6. Nonas Maii, Pont. nostri anno 7.

IV. Canonizatio S. Petri de Morrono Summi Pontificis Romani, Coelestini Quinti nuncupati, ejusque relatio in Catalogum SS. Confessorum, cum suae festivitatis institutione, pro die 19. mensis Maii.

Hic antequam ad apicem ascenderet Apostolicus, Congregationem Monachorum instituit, ut supr. in sua constit. 1. Et si cunctis.

Edita A.D. 1313.

CLEMENS EPISCOPVS, Servus Servorum Dei: Venerabilibus Fratribus, universis Archiepiscopis, ac Dilectis filiis Abbatibus, Prioribus, Decanis, Archidiaconis, aliisque Ecclesiarum Praelatis, ad quos littera ista pervenerint: Salutem & Apostolicam benedictionem.

Primum.

Qui fecit magna, & inscrutabilia, & mirabilia absque numero Dei Filius, increata Sapientia, Verbum Patris: qui olim à principio unà cum Patre & Sancto Spiritu ex se ex nihilo Mundum efficiens dispositione suavi convertit, produxit omnia secundum gradus suis naturis congruos, caelum replevit Angelis, hominem ad imaginem suam factum perfundendo gratia, syderis mansionibus dignum fecit.

S. Petri memoria & virtutibus.

§. 1. Novissime diebus istis, antiqua innovando signa, immutando mirabilia, stupendum, mirandumque opus ipse fecit Altissimus, gloriam majestatis divinae clamans altifone, perfundens sponfam suam Ecclesiam novo genere gaudiorum. Ecce namque novi Confessoris insignia Mundo prodeunt, praecleara merita Mundi defluentis viatoribus patefunt, sanctitatis ejus magnitudinem grandia miracula proloquuntur, quae ipsum probant indubie in deliciis paradisi juxta secreta Dei cubacula plenam habere requiem post laborem. Et rectè quidem. Nam qui in terris non cessavit magnificè de virtute progredi in virtutem, dignus esse cognoscitur, qui in caelis terras deserendo gloriam Domini revelata facie speculetur. Ob hoc beatorum spirituum agmina exultant in gaudio, dum vir sanctus solari fulgore coruscus, ipsis inseritur, & de ipso portante gloriam, sacratu horum numerus, quem cadentium ruina minuerat, integratur. Applaudunt & caeli, cum ei gradienti in virtute sursum patulum praebent iter, ipsi regnanti Deus in ipsis aethera sedem parat. Plaudat ergo & jubilet canora voce sponfa Christi mater Ecclesia, dum quem genuit unda baptismatis, & aluit ubere piz matris, quem & patrem in Mundo habuit & pastorem, laetabunda gloriosum mittit ad superos, cum de se horto irrigato divinitus ipsum ut lilium candoris nivei, vernantem rosam odoris eximii, festivè divinis conspectibus representat.

Oratio ad se ipsam de terra Laboris, & honestatis personam.

§. 2. O quam felix es Provincia Terrae Laboris, quae probatis talem, & tantum produxisti palmitem, inhaerentem firmillimè Christi viti, cujus propagines odore nitae sanctitatis diffusio, extenduntur usque ad fines or-

bis, ejusque ex uvis expressus vinum liquor devotorum corda lactificans, ad amorem Dei mundanorum mentes alliecit & inflammat. Sanctus B. Petrus, de praedicta Provincia Terrae Laboris traxisse fertur originem, ex honestis parentibus, Catholicis, & devotis.

§. 3. Hic edoctus cum Tobia Deum timere ab infanzia, & abstinere à vitis, illecebras Mundi consideras, quae plerumque humanas mentes dum leniunt, vulnerat, vincunt, & captivant, positus in aetate adhuc tenera, sed sub corpore fragili viri animum secum habens, antequam sculare quicquam ejus illaberetur animo, fugam prudenter attendens, cum Baptista Joanne, eremi secreta petiit, ubi remotus à noxiis, solus posset suo vivere Creatori. Quanta autem inibi in locis solitariis, horridis, & aridis, & fere hominibus inaccessis, vestium asperitas, quanta victus parsimoniam, quantisque vigiliis & orationibus, quotve aliis afflictionibus maceravit carnem suam, ne delicate nutrita proterviens saeviret in spiritu, non posset lingua facilliter seu breviter explicare. Hoc vir sanctus idcirco consilite & providè faciebat, quod excussa & attrita palca suae carnis, ejus spiritus innocens, ut purgatum & mundum triticum, reponi dignus esset in horreo caelesti.

§. 4. Ut autem ad aedificationem Christi fidelium saltem pauca exprimentur de multis, quae sint velut informativa quaedam exemplaria vitae nostrae, ipse, sicut pluribus & fide dignis testimoniis est probatum, vestium splendorem ac levitatem despiciens, in quibus amatores hujus saeculi delectantur, cilicium de pilis equorum factis, reticulatis pariter & nodosis, vestibus quoque aliis, vilibus multum & asperis utebatur. Ad nudam quoque carnem catenam ferream, & circulum quandoque ferreum deferrebat. Lecti etiam molliem declinans (ne caro petulanter lascivens noxiè moliretur in spiritum) in terra, aut nudis tabulis dormiebat, vel in cancellatis craticulis, vestitus cilicio, & pannis solitis, praecinctus lumbos catena ferrea, aut circulo. Pro pulvinari verò, ligno aut lapide, seu dura re alia utebatur, & (quod penè impotabile est) sanus vel infirmus lectis aliis non est usus.

§. 5. Studens etiam pro viribus domesticum domare hostem, ne prevalere posset spiritui, nec sanus, nec infirmus carnis vescerebatur. Vinum verò non bibebat nisi rarissimè, sic tamen dilutum, ut videretur vini speciem non habere.

§. 6. Semper quoque, nisi diebus Dominicis, jejunabat. Sex nihilominus quadragenas singulis annis faciebat, mentem, non ventrem reficere cupiendo, affligebat in ipsis solito durius carnem suam. O stupenda & aliis infueta rerum materies, cernere hominem in carne degentem mortali, & fragili, sub tam austeræ & longæ macerationis potere non cadentem? in tribus namque quadragenis in pane & aqua jejunabat continuè, & quandoque cum solis foliis caulium, absque pane. Interdum autem solis pomis, vel castaneis, seu granis fabarum mollificatis in aqua, aut crudis rapis tantummodo vescerebatur. In caeteris verò quadragenis uno tantum ferculo utebatur, insipido tamen & in modica quantitate. In hatum verò quadragenarum aliquibus (quod naturae humani corporis est horror) usus est pro veste solo cilicio. In quibusdam verò, cilicio, & super ipsum lorica, cujus pondere caro ejus per subintrantes nodos cilicii, ut testantur ejus socii, aliquoties dissumpebatur. Et revera hæc in homine isto sancto supra hominem gerebantur. Ad hæc enim ferenda tam gravia, virtus humana non videtur posse sufficere, sed divina potius in ipso habitans hoc gerebat.

§. 7. Hic beatus vir jam mortificatis spiritu carnis desideris & repressis, summè devotus Deo, orando assidue animum ad Deum tenuit firmiter elevatum. Ipse etenim ad matutinas laudes media nocte surgebat, ipsisque diebus, legebat Psalterium cum Litania & collectis, quampluribus, ac crebris genuflexionibus & disciplinis duris carnem suam cum vitis concupiscentiae crucifigens. In autora verò, Missa per ipsum celebrata, iterum devotè incipiens ibi Psalterium, ubi dimiserat, orare usque ad horam tertiam non cessabat.

§. 8. Ne autem ipsum reperire posset diabolus otiosum, laborabat propriis manibus, scribendo, vel suendo cilicia, seu faciendo aliud opus honestum & utile ab hora

tertia

tertia usque ad nonam. Post cibum denique sumptum usque ad noctem profundam perseverabat cum Deo, ab oratione fervente spiritum non relaxans.

§.9. Morum etiam honestate venustus, odore suae sanctitatis vitae communiter iam disperso, ad suum multos attraxit aspectum, & quamplures oberrantes per victiorum abrupta, reduxit ad Deum suis sanctis exhortationibus & exemplis. Nec mirum, nam ipsum reddebat cunctis communem charitas, obedientia promptum, placidum humilitas, pietas patientibus coaercentum, decorum puritas, parsimonia mirabilem, honestatis maturitas reverendum, benignitas hilarem, constans quoque virtus animi in adversis & prosperis uniformem.

§.10. Denique vir sanctus cupiens divinum ampliare cultum, Congregationem Monasticam sub B. Benedicti Regula, superadditis ei statutis arctissimis, ordinavit, ubi fratrum suorum Deo famulantium adaugeta multitudinem numerosa, fundatisque locis non paucis, in quibus CHRISTUS JESUS ab ipsis jugiter laudaretur, vixit cum eis cunctis florens virtutibus, ac eximia sanctitatis operibus informans & reformans universos.

§.11. Verum quia non erat expediens, quod tantae sanctitatis odor in solo uno Mundi angulo sentiretur, sed potius quod ad edificationem cunctorum fidelium, circumquaque per mundum promptius spargeretur, dispensatione provida ad summum Pontificatus apicem est provectus. In quo totum diem ipse manens, qui fuerat sub praecelsa dignitatis habitu, nec vitam Eremiticam, quantum fas servare fuit, nec animum derelinquens, novit inter epulas esse sibi summè austerus & abstinent, inter amplas divitias summè pauper.

§.12. At verò hic vir habens simplicitatem miram, & in spectantibus ad regimen universalis Ecclesiae inexpertus, utpote qui à tenetis annis usque ad senium elongatus à Mundo, cor suum mundanis rebus non accommodaverat, sed divinis, reflectens prudenter suae considerationis intimè oculos ad seipsum, honori Papatus cessit & oneri liberè & ex toto, ne ob praedicta posset ex suo regimine quodecumque periculum universali Ecclesiae provenire, & ut turbativa Marthae sollicitudine declinata, vacare posset secus pedes Jesu contemplationis otio cum Maria.

§.13. Post hæc itaque divina vacans contemplationi, assidue usque ad ejus obitum, quo beata illa anima carnis evasit ergastulum, caelos petens, sanctissimam vitam duxit.

§.14. Et quia multum conveniens erat, quod ille quem Deus in mente perfuderat tot & tantis charissimatis gratiarum, clarus Mundo colendusque divina virtutis testimoniis appareret, non desuere divina miracula in quolibet statu suo, ante Papatum videlicet, in Papatu, ac etiam post Papatum, in ejus vita pariter & post mortem, voce clamosa proloquuntia ipsius imitandam cunctis eximiam sanctitatem. Ut autem hoc Jesu CHRISTI fidelibus amplius notum fiat, aliquot miracula ipsius meritis de quampluribus exprimere possemus, quæ accidisse veraciter certis testimoniis sunt probata.

§.15. Mulier quaedam ex infirmitate gravi sic caeca omnino effecta, ut juvari non posset per quæcumque adhibita remedia medicinae, portata ad locum Eremiti ubi frater Petrus tunc temporis morabatur, cum se signasset quadam parva cruce lignea, quam idem frater Petrus per servum suum ei transmiserat, & eandem ad oculos applicasset, perfecte statim visibiliter est curata.

§.16. Quidam factus ita furiosus & amens, ut ne se ipsum aut alios offenderet, funibus & catenis ferreis ligaretur, adductus ad dicti fratris praesentiam, cum comedisset de pane sibi per ipsum exhibito, sic est curatus perfecte, ut de dicta infirmitate nihil ulterius unquam senserit.

§.17. Puella etiam quaedam, quæ fistulam tam gravem habebat in pede cum aperturis pluribus, ut de perditione pedis à medicis timeretur, portata ad ipsum, & facta per eum super plagam ter signo sanctae Crucis, statim sanata est, ita ut post dies paucos non appareret in dicto pede aliquod infirmitatis praedictae vestigium, vel cicatrix.

§.18. Quedam mulier, quæ sic vehementer gravabatur infirmitate ethica, ut de ejus vita desperaretur à medicis, nec pro necessitate quacumque absque plurium adjutorio de loco posset se movere, cum quiescisset per horæ spatium sub quodam panno lineo, quem per patrem dictæ infirmæ miserat frater Petrus, statim sanata surrexit.

Mulierem
helicam
nom fecit
ibidem.

§.19. Quidam etiam scrophulam grossam ad quantitatem ovi gallinae in manu per quinque annos habuerat, sed benedictione facta per ipsum Sanctum super infirmitatis locum, fuit post morulam modicam sanatus totaliter & perfecte.

Homini
grossam
scrophulam
absque
ibidem.

§.20. Cum etiam summi Pontificatus culmine praemineret, quaedam mulier, quæ vi morbi per annos quatuor per totum corpus extiterat crocea & inflata, quæ etiam operari quicquam non poterat, nec absque gravamine notabili ambulare, delata ad locum, per quem erat frater Petrus tunc Summus Pontifex transiturus, & benedicta ab ipso, restituta est illico pristinae sanitati.

Mulierem
gravissima
infirmitate
liberavit in
Pontificatu.

§.21. Alia quaedam mulier sic contracta in omnibus membris suis, ut nec mutari posset loco ad locum, nisi ab aliis portaretur, posita secus viam, per quam ipse frater Petrus tunc transiturus faceret, posita super ipsam Crucis benedictione, per ipsam statim perfecte continuè liberata.

Aliam
contractam
per viam
sanitatis
donavit.

§.22. Postquam renuntiavit Papatu, quidam qui ex toto penè visum perdidit, cum se ipse fratri Petro praesentasset, superducta quadam parva cruce lignea oculis patientis, restituit integrè statim visum.

Ceco visum
restituit post
Pontificatu.

§.23. Denique ut in ejus obitu suae divinitatis testimonium non desisset, de Cruce, quam summè dilexit, & lumine, fecit Deus in mirabile apparere. Etenim tempore mortis, apparuit Crux parva & fulgida in medio ovis, in qua erat, quæ ad modum vertiginis se volvens, continuo permanens divinitus suspensa in aere, quoad usque corpus ejus de ipsa camera est translatum.

Cruce fulgida
apparuit in
ostio sua camera
tempore
obitus.

§.24. Sed & post obitum viri sancti quidam sic est percussus paralyti, ut nec ambulare, nec stare, nec loqui posset quoquo modo: ductus ad locum ubi frater Petrus poenitentiam facere consuevit, & catena quadam, quam portasse ad carnem nudam dicebatur dum viveret, apposita patientis collo & capiti, & cæteris membris ejus, fuit statim penitus liberatus.

Paralyticus
sanatus est
catena sua
tena.

§.25. Quidam qui vites ambulandi ac standi, usumque manus perdidit, ductus ad Ecclesiam, ubi dicti Sancti corpus jacet reconditum, & pernoctans cum animi devotione in eadem, sensit se mane totaliter à dicta infirmitate liberatum.

Incens infirmus
apud
eius sepulchrum
sanus
obitus.

§.26. His & aliis quamplurimis miraculis gloriosis mirificavit Dominus sanctum suum, & clarum mundo reddidit, ac colendum. Gaudens itaque plaudat mater Ecclesia, & suaves depromat melodias. Nam hic Christi confessor eximia sua proles, inter beatorum agmina stellam possidet matutinam, & super Christi mensam cum Angelis ore pleno melle dulcius abditum manna gustat. Jubilate non quiescat plebs Catholica: nam accensus calculus, quem ex ejus medio ille intendens Scraphin tulit forcipe de altari in ea quæ sursum est Hierusalem, ignitis lapidibus, in quorum medio Rex caelorum ambulat, est conjunctus. Hunc apud Deum advocatum habet, quem fons effluxus perennis jocundè inebriat, abundè faciat lignum vitae. Jocundetur insuper religio per ipsum instituta, & in laudes Altissimi organa vocis laxet. Nam hic ejus protector indefessus stola immortalitatis induitur, ac sedens cum principibus, solium gratiae sempiternae semper clarum tenet.

Hic lazarus
dicit S. R. E.
Religio ab
ipso sancto
viro instituta.
De hac religione
habes eius
composita.
supra.

§.27. Verum quia dignum est, ut quem in caelo sursum Deus glorificat, hic inferius ad suum patrocinium Mundus colat, nos de sanctitate vitae, ac veritate miraculorum sancti hujus, de quibus inquiri fecimus diligenter, prudentis examinis discussione adhibita, plenam & firmam certitudinem obtinentes requisiti: insuper Praetatorum omnium tunc apud Sedem Apostolicam existetium supplicatione humili & devota, de fratrum nostrorum consilio & assensu, confisi de omnipotentis Dei virtute, auctoritate quoque Beatorum Petri & Pauli Apostolo-

Et ideo hic
Pont. SS. Con-
fess. Catalogo
enumerabitur.

rum ejus; & nostra, ipsum Sancto quum Confessorum Catalogo duximus adscribendam.

Festum pro die 19. Maii instituit.

§. 28. Ideoque universitatem vestram monemus, & hortamur attentè per Apostolica scripta vobis precipiendo mandantes, quatenus quartodecimo Kal. Junii festum ejusdem Confessoris devotè, ac solemniter celebretis, & faciatis vestris subditis celebrari, ut ejus pia intercessione, & intercessione, & in futuro sempiterna consequi gaudia valeatis. Amen.

IOANNES XXI. DICT. XXII. PONT. CXCVIII. ANNO DOMINE MCCCXVI.

Joannes XXI. dictus XXII. Jacobus de Olla antea dictus, Gallus Cadurcensis in Aquitania, Patre Arnaldo, cognomine Dejila, Episcopus Cardinalis Pottuensis, & S. Rufinae. Creatus Lugduni 8. Id. Augusti, anno 1316. Coronatus Nonis Septemb. eodem anno. Sedit annos 18. menses 3. dies 28. Creavit Cardinales 28. Obiit Avenione pridie Nonas Decemb. anno 1334. Sepultus in Cathedrali Ecclesia S. Mariae de Donis. Vacavit Sedes dies 15.

Nicolaus V. Antipapa, dictus Frater Petrus de Corbario, Ordinis Minorum, sedit in schismate contra Joannem XXII. annos tres, menses tres, dies 14. tandem 8. Kal. Septemb. 1330. inserto ad collum laqueo, ad pedes veri Pont. veniam deprecando, abdicavit.

I. Hæretici, vel de hæresi suspecti, & Judæi ad fidem Catholicam conversi, ab eaque apostatantes, ad Ecclesiam confugientes, ejus non gaudent immunitate.

Circa ejusmodi immunitatis privilegium, attende constitutionem editam à Greg. XIV. num. 7. Cum aliis, ubi notabo.

Edita A.D. 1316.

IOANNES PAPA XXI. Inquisitoribus hæreticæ pravitatis per Regnum Franciæ constitutis.

Hæretici, &c. ad Ecclesias confugiant, ne caperentur.

EX parte vestra fuit nuper propositum coram nobis, quod nonnulli de hæretica pravitare culpabiles, vel suspecti, aut accusati, seu conversi de Judaica cecitate ad fidem Catholicam, postmodum apostatantes ab ipsa, ad Ecclesias confugiunt, non ad salutis remedium, sed ut vestras manus effugiant, & suorum scelerum vitent judi-

cium ultionis, super quo Apostolicæ Sedis providentiam humiliter implorastis.

§. 1. Nos igitur ad extirpandos orthodoxæ fidei inimicos, & herbam tam noxiam pestiferam de horto Dominico radicitus evellendam, sollicitis studiis intententes, discretioni vestræ ad instar scilicet. Martini Papæ Quarti prædecessoris nostri, qui per Apostolicas literas Inquisitoribus hæreticæ pravitatis per Regnum Franciæ constitutis idem mandavit, per Apostolica scripta mandamus, quatenus contra illos, quos de hujusmodi hæreticæ pravitare fore culpabiles, vel de illa notabiliter suspectos esse vobis constiterit, accusatos etiam de libere prædicta, conversos quoque Judæos, & postmodum patienter, vel verisimilibus indiciis apostatantes à fide, juxta qualitatem delicti exequamini liberè officii vestri debitum, ac si ad Ecclesias & loca prædicta minime confugissent: contradictores per censuram Ecclesiasticam, appellatione postposita, compescendo.

§. 2. Et ut nullum in hac parte possit obstaculum vobis poni, Venerabilibus Fratribus nostris Archiepiscopis, & Episcopis, per Regnum Franciæ constitutis, per has nostras literas injungimus, ut vos non impediant, quominus hujusmodi mandatum nostrum implere liberè valeatis, sed potius ad requisitionem vestram in iis vobis assistant, sicut extiterit opportunum.

Dat. Avenione Idibus Augusti, anno primo.

Canonizatio S. Ludovici, Caroli Regis Siciliæ filii, & Episcopi Tolosani, ejusque adscriptio in numerum Sanctorum Confessorum, cum suæ festivitatis institutione, pro die 19. Augusti quorundam celebrandæ.

IOANNES EPISCOPUS, Servus Servorum Dei: Venerabilibus Fratribus, universis Archiepiscopis, & Episcopis, ac dilectis Abbatibus, Prioribus, Decanis, Archidiaconis & aliis Ecclesiarum Rectoribus, per universum Orbem constitutis: Salutem & Apostolicam benedictionem.

SOL oriens Mundo in altissimis Dei, Deus, Dei Filius, Sex paterno utero ante Luciferum genitus Deus, Verbum, qui rerum in principio fundans terram in sapientia, Cælos prudentia stabilivit, adornando cælos sideribus, germinantibus cunctis terram, quique in fine temporum pro humani generis salute, nostram assumendo naturam, texit nube nostræ carnis fragilis semetipsum, nunc hora stante novissima, illuminando per cuncta respiciens, opus produxit mirabile, charitate gloriæ suæ plenè, bonitatem suam monstrans magnificè, Sponsamque suam sanctam Matrem Ecclesiam reddens novitate tam claræ sobolis lætabundam. Nam qui facit mirabilia magna solus, dilectum suum Confessorem eximium, beatum videlicet Ludovicum, puritate candidum, charitate fervida rubicundum, electum ex millibus, produxit noviter ut exemplar præfulgidum cunctis fidelibus imitandum, ejus vitæ singularis excellentiam signis probans, & prodigiis coruscantibus crebris miraculis manifestans.

§. 1. Igitur lætentur Cæli, & exultet Terra, jucundetur pariter totus Orbis; nam qui effulsit in templo dum viveret, in medio nebulae suæ carnis, ut matutina stella, ac Luna plena, solari lumine, veluti sol refulgens, in sua formosus stola, in virtute multa, repentinè ad summa graditur, regalibus dignis aspectibus, ut candens lilium, ac odoris suavissimi rosa rubens. Huic cæli præstant hospitium, Cæli cives, ut sibi conformem, & comparem ad istum hunc consortium admittunt in supernis, CHRISTUS hunc rescit, idem ipse prandium, & conviva.

§. 2. Hic felix Sæctus ex regali præsapia, patre videlicet claræ memoriæ Carolo Rege Siciliæ, matre verò charissima in CHRISTO filia nostra Maria Siciliæ Regina, ex Hungaria originem suam trahens, altum sui generis recusat sapere, humilia semper diligens, & amplectens. Sciebat namque quod excelsus Dominus, alta de longinquo prospiciens, humilia, & vicina contempletur. Quamquam autem singula præclara lucidæ vitæ verbis paucis enarrati